

Echo Chelmska

Listopad, Grudzień | nr 11, 12 (218, 219)/2021 | nakład 2000 szt.
ISSN: 1644-1133

Informator Gminny

Jedna z najpiękniejszych w Polsce świątecznych iluminacji
u Państwa Katarzyny i Bogusława Mamcarzyków z Chelmska

Foto. Paweł Waligóra

*Radosnych świąt Bożego Narodzenia
spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze
oraz samych szczęśliwych dni w nadchodzącym roku
życzy Redakcja Echa Chelmska*

Święta Bożego Narodzenia to czas przepiękny radością, miłością i ciepłem rodzinnym. Życzymy, aby chwile spędzone z najbliższymi były wyjątkowe i niezapomniane. Niech błogosławieństwo Bożego Dzieciątka towarzyszy Wam w całym nadchodzącym 2022 roku, a cały Nowy Rok będzie czasem wszelkiej pomyślności, realizacji osobistych planów i spełnienia marzeń.

Marek Pałka
[Signature]
Przewodniczący Rady Miejskiej w Chełmku

Andrzej Saternus
[Signature]
Burmistrz Chełmka

Radosnych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia, w miłości radości i ciepłej atmosferze, sukcesów w pracy i wytrwałości w realizacji planów na Nowy Rok, dla mieszkańców Sołectwa Bobrek życzą Radni Rady Miejskiej Estera Łowczyńska, Helena Szewczyk oraz Janusz Szostek

Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru przyniesie Państwu spokój i radość. Niech każda chwila świąt Bożego Narodzenia żyje własnym pięknem, a Nowy 2022 Rok obdaruje Was pomyślnością i szczęściem. Najpiękniejszych świąt Bożego Narodzenia życzą...

**Maciej Dworniczek
Agnieszka Radwańska
KWW Wspólna Chata**

Szanowni Państwo, proszę przyjąć z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia najserdeczniejsze życzenia: niech będą one dla Was wszystkich bogate i rozśpiewane niosącymi radością nowiną kolędami, spędzone wesoło w gronie najbliższych krewnych oraz oddanych przyjaciół.

Życzymy Wam, drodzy Państwo, aby zbliżający się nowy 2022 rok był dla Was szczęśliwy, aby dopisywało Wam dobre zdrowie, pozwalające spełnić Wasze osobiste plany i najśmielsze marzenia.

*Z wyrazami szacunku Radni Rady Miejskiej
Agnieszka Radwańska, Jadwiga Radwańska, Henryk Kowalski, Wojciech Piwowarezyk*

Likwidacja oddziału PKO BP SA w Chełmku

Władze banku PKO BP SA, z powodów wynikających m.in. z sytuacji gospodarczej związanej z pandemią COVID-19, podjęły decyzję o likwidacji oddziału w Chełmku. Pomimo prowadzonych negocjacji przez Urząd Miejski, kierownictwo banku nie zmieniło stanowiska i decyzja o likwidacji z dniem 31.12.2021 roku jest ostateczna. Na terenie Chełmka pozostanie bankomat PKO BP SA w dotychczasowej lokalizacji. Podjęte zostały próby pozyskania innych banków, poprzez wysyłanie ofert wynajmu pomieszczeń – niestety bez zainteresowania.

Od 1 stycznia 2022 roku zachodzą zatem bardzo istotne zmiany związane z obsługą kasową Urzędu Miejskiego. Zapłata podatków lokalnych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w formie gotówkowej bez prowizji będzie możliwa jedynie w placówkach banku PKO BP SA oddział Oświęcim lub Libiąż:

- Oddział 1 w Libiążu
32-590 Libiąż, ul. 11 Listopada 2

- Oddział 1 w Oświęcimiu
32-600 Oświęcim, al. Tysiąclecia 19

Mając na uwadze powyższe, zachęcamy Państwa do regulowania wyżej wymienionych zobowiązań wobec Gminy Chełmek w formie bezgotówkowej, tj. przelewem. Jednocześnie przypominamy, iż przepisy podatkowe pozwalają, aby zapłata podatku została zrealizowana z konta małżonka podatnika, jego zstępnych (dzieci, wnuki, prawnuki), wstępnych (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), pasierba, rodzeństwa, ojczyma, macochy o ile z tytułu wpłaty bezsprzecznie wynika przeznaczenie zapłaty (podane jest imię i nazwisko podatnika lub nr decyzji czy zawiadomienie z którego wynika dane zobowiązanie a wpłata dokonana jest na rachunek indywidualny podatnika wskazany w decyzji podatkowej lub zawiadomieniu). Wpłaty może dokonać również inna osoba niż wymienione wyżej, jednak tylko w przypadku gdy kwota wpłacanego podatku (rata) nie przekracza 1000 zł.

Inf. UM

Zalecenia i zakazy przy zanieczyszczeniu powietrza

Zanieczyszczenie powietrza, mimo iż niewidoczne dla ludzkiego oka, znacząco wpływa na życie na Ziemi. Nawet niewielka zmiana stężenia pyłu w atmosferze może powodować tragiczne skutki dla zdrowia. Codzienny raport o stanie jakości powietrza na terenie naszej Gminy można sprawdzić np. na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Chełmku. Wprowadzanie stopni zagrożenia zanieczyszczeniem odbywa się we współpracy służb Wojewody, Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i Marszałka Województwa Małopolskiego, przy wykorzystaniu informacji pochodzących ze stacji automatycznego monitoringu powietrza oraz systemu prognoz jakości powietrza. Ze względu na sposób uśredniania wyników pomiarów substancji w powietrzu, poziomy zagrożenia ustala się w oparciu o wartości stężeń pyłu PM10, ozonu oraz dwutlenków siarki i azotu.

1. W przypadku ustalenia 1 stopnia zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 wynosi 50 µg/m³. Obowiązuje zakaz używania kominków, jeżeli nie stanowią one jedyne źródła ogrzewania domu. Należy ograniczyć wietrzenie pomieszczeń oraz aktywność fizyczną poza domem. W miarę możliwości należy unikać działań zwiększających zanieczyszczenie powietrza takich jak: rozpalanie ogniska czy korzystanie z samochodu.

2. 2 stopień zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza ma miejsce w sytuacji, kiedy ryzyko przekroczenia poziomu informowania dla pyłu PM10 wynosi 100 µg/m³. Obowiązują wszystkie zalecenia i zakazy ogłoszone podczas 1 stopnia, a ponadto zakaz aktywności na zewnątrz dzieci i młodzieży podczas zajęć szkolnych i stosowania dmuchaw do liści.

3. Przy ogłoszeniu 3 stopnia zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza ryzyko przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10 wynosi 150 µg/m³. Obowiązują wszystkie zalecenia i zakazy wydane dla 2 stopnia oraz zakaz prac budowlanych związanych z emisją pyłu w terenie zabudowanym oraz używania urządzeń grzewczych na paliwa stałe, jeżeli można stosować inne źródła ogrzewania domu.

Stopień zanieczyszczenia powietrza obowiązuje od chwili ogłoszenia do końca danego dnia.

Inf. UM

Aplikacja sprawdzi mieszkańców

Algorytm, który ma za zadanie wyszukiwanie nieprawidłowości w deklaracjach śmieciowych, powstał w ramach rządowego programu GovTech i ma pomóc w odnalezieniu osób, które chociaż mieszkają na terenie Gminy Chełmek, nie zostały ujęte w deklaracjach śmieciowych.

System porównuje dane mieszkańców, które pochodzą z baz prowadzonych przez różne instytucje. Aplikacja zestawia ze sobą informacje otrzymane z jednostek podległych Urzędowi Miejskiemu w Chełmku, m.in. z Urzędu Stanu Cywilnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół i przedszkoli.

Aktualnie spływają do tut. Urzędu ostatnie aktualizacje baz danych i niebawem będą one porównywane z liczbą domowników zgłoszonych w deklaracjach śmieciowych.

Przypominamy zatem, że w złożonej deklaracji należy ująć wszystkie osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość – bez względu na miejsce ich zameldowania. Niedopuszczalne jest aby pomniejszać ilość osób w deklaracji z uwagi na okoliczność, że są one zameldowane w innej gminie i tam płacą za śmieci. Zasadą jest bowiem, że płacimy za śmieci w miejscu, gdzie zostały „wytworzone”.

Właściciele nieruchomości, którzy deklarują niezgodną ilość mieszkańców mogą być ukarani mandatem w wysokości 500 zł.

Dlatego apelujemy, aby niezwłocznie stawić się w tut. Urzędzie w pokoju nr 113 – tel: 00 844 90 00 wew. 57, 54, jeżeli nieruchomość zamieszkuje faktycznie większą ilość osób niż wykazana w złożonej deklaracji śmieciowej.

Inf. UM

Echo Chełmka

Wydawca: Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Chełmku, Pl. Kilińskiego 3, 32-660 Chełmek; tel.: 33 846 12 96; e-mail: moksir@chelmek.pl

Redaktor naczelny: Paweł Waligóra

Redakcja: Aleksander Babiński, Urszula Białik, Ewa Foltyn, Konrad Karaśkiewicz, Waldemar Rudyk,

Diżury redakcyjne: od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Tekstów nie zamówionych Redakcja nie zwraca i zastrzega sobie prawo do skrótów i zmian tytułów.

Skład i druk: Agencja Reklamowa PABLO - Tel. 601 413 554

INFORMACJA

Burmistrz Chełmka działając na podstawie **art. 35 ust. 1 i 2** ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 rok o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.) oraz w wykonaniu uchwały Nr XIII/100/2007 Rady Miejskiej w Chełmku z dnia 29 listopada 2007 roku przeznacza w najem, w trybie bezprzetargowym następującą nieruchomość lokalową, lokal użytkowy, stanowiący własność Gminy Chełmek. Nieruchomości lokalowa, lokal użytkowy, zlokalizowany jest na parterze, od strony północnej, budynku Urzędu Miejskiego w Chełmku przy ul. Krakowskiej 11.

Lokal składa się z pomieszczenia o pow. użytkowej **5,40 m²**.

Budynek Urzędu Miejskiego położony jest na nieruchomości gruntowej oznaczonej w ewidencji gruntów, prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu jako działki nr **836/66 i 836/67**. Dla przedmiotowej nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Oświęcimiu, w wydziale V Ksiąg

Wieczystych prowadzona jest **KW nr KR1E/00024296/9**.

Przedmiotowy wykaz został wywieszony na okres **21 dni** tj.: w terminie **od dnia 1 grudnia 2021 roku do dnia 22 grudnia 2021 roku** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku 32-660 Chełmek, ul. Krakowska 11, a ponadto informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz niniejszy wykaz został wywieszony na tablicach ogłoszeń na terenie całej gminy – sposób zwyczajowo przyjęty, w BIP i na stronie internetowej urzędu www.chelmek.pl.

Dodatkowych informacji w sprawie dzierżawy w/w nieruchomości można uzyskać **w pok. nr 5** Urzędu Miejskiego w Chełmku ul. Krakowska 11 lub telefonicznie pod numerem telefonu **33 844 90 00 lub 10 wew. 31 lub 35** Wydział Architektury, Geodezji i Zasobów Komunalnych Urzędu Miejskiego w Chełmku.

Inf.UM

INFORMACJA

Burmistrz Chełmka działając na podstawie **art. 35 ust. 1 i 2** ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 rok o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.) oraz w wykonaniu uchwały Nr XIII/100/2007 Rady Miejskiej w Chełmku z dnia 29 listopada 2007 roku przeznacza w najem, w trybie przetargowym następującą nieruchomość lokalową, lokal użytkowy, stanowiący własność Gminy Chełmek. Nieruchomości lokalowa, lokal użytkowy, zlokalizowany jest na parterze, od strony północnej, budynku Urzędu Miejskiego w Chełmku przy ul. Krakowskiej 11.

Lokal składa się z pomieszczeń o łącznej pow. użytkowej **105,90 m²**.

Budynek Urzędu Miejskiego położony jest na nieruchomości gruntowej oznaczonej w ewidencji gruntów, prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu jako działki nr **836/66 i 836/67**. Dla przedmiotowej nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Oświęcimiu, w wydziale V Ksiąg

Wieczystych prowadzona jest **KW nr KR1E/00024296/9**.

Przedmiotowy wykaz został wywieszony na okres **21 dni** tj.: w terminie **od dnia 1 grudnia 2021 roku do dnia 22 grudnia 2021 roku** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku 32-660 Chełmek, ul. Krakowska 11, a ponadto informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz niniejszy wykaz został wywieszony na tablicach ogłoszeń na terenie całej gminy – sposób zwyczajowo przyjęty, w BIP i na stronie internetowej urzędu www.chelmek.pl.

Dodatkowych informacji w sprawie dzierżawy w/w nieruchomości można uzyskać **w pok. nr 5** Urzędu Miejskiego w Chełmku ul. Krakowska 11 lub telefonicznie pod numerem telefonu **33 844 90 00 lub 10 wew. 31 lub 35** Wydział Architektury, Geodezji i Zasobów Komunalnych Urzędu Miejskiego w Chełmku.

Inf.UM

INFORMACJA

Burmistrz Chełmka działając na podstawie **art. 35 ust. 1 i 2** ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 rok o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.) **art. 18 ust. 2 pkt. 9** lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 1372 z późn. zm.) oraz w wykonaniu uchwały Nr XIII/100/2007 Rady Miejskiej w Chełmku z dnia 29 listopada 2007 roku w sprawie zasad wdzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż okres 3 lat przeznacza w dzierżawę fragment nieruchomości stanowiący własność Gminy Chełmek na wniosek strony tj.: działka nr **842/275 o pow. 12,00 m²** położona w Chełmek, obręb Chełmek, ul. Krakowska 20/18.

Przedmiotowy wykaz został wywieszony na okres **21 dni** tj.: w terminie

od dnia 1 grudnia 2021 roku do dnia 22 grudnia 2021 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku 32-660 Chełmek, ul. Krakowska 11, a ponadto informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz niniejszy wykaz został wywieszony na tablicach ogłoszeń na terenie całej gminy – sposób zwyczajowo przyjęty, w BIP i na stronie internetowej urzędu www.chelmek.pl.

Dodatkowych informacji w sprawie dzierżawy w/w nieruchomości można uzyskać **w pok. nr 5** Urzędu Miejskiego w Chełmku ul. Krakowska 11 lub telefonicznie pod numerem telefonu **33 844 90 00 lub 10 wew. 31 lub 35** Wydział Architektury, Geodezji i Zasobów Komunalnych Urzędu Miejskiego w Chełmku.

Inf.UM

INFORMACJA O WYWIESZENIU WYKAZU

Burmistrz Chełmka działając na podstawie **art. 35 ust. 1 i 2** ustawy o gospodarce nieruchomościami przeznacza do sprzedaży w trybie bezprzetargowym nieruchomość lokalową, lokal mieszkalny oznaczony jako **nr 1** położony w Chełmku przy **ul. Topolowa 5**, stanowiący własność Gminy Chełmek o pow. użytkowej **58,90 m²** i pow. użytkowej części przynależnej **30,70 m²**.

Przedmiotowy wykaz został wywieszony na okres **21 dni** tj.: w terminie **od dnia 3 grudnia 2021 roku do dnia 24 grudnia 2021 roku** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku 32-660 Chełmek, ul. Krakowska 11,

ponadto informacja o wywieszeniu niniejszego wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty tj. na tablicach ogłoszeń na terenie całej gminy, a także na stronie internetowej www.chelmek.pl i BIP

Bliższych informacji w sprawie można uzyskać w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku, ul. Krakowska 11 **w pok. nr 5** lub telefonicznie pod numerem telefonu **33 844 90 00 lub 10 wew. 31 lub 35** Wydział Architektury, Geodezji i Zasobów Komunalnych Urzędu Miejskiego w Chełmku.

Inf.UM

Dokarmianie ptaków

Zima, pierwszy śnieg i mróz to czas, w którym nie należy zapomnieć o zwierzętach w naszym otoczeniu. Zachęcamy Państwa do dokarmiania ptaków tak, aby nie zaszkodzić.

Dokarmianie najlepiej rozpocząć nie wcześniej niż po pierwszych opadach śniegu wtedy, gdy zdobycie pożywienia staje się utrudnione. Pamiętajmy także o konsekwencji. Ptaki szybko przyzwyczajają się do miejsca dokarmiania.

Pokarm musi być świeży, naturalny, bez dodatku soli i przypraw oraz dobrany odpowiednio do gatunku.

Nie należy dokarmiać resztkami jedzenia.

Czym karmić?

- **małe ptaki wróblowate** takie jak wróbel, sikorka, kowalik, dzwonec najlepiej dokarmiać **mieszką nasion np. słonecznika, pszenicy, owsa**. Część można wyłuskać a część pozostawić w łupinkach,
- **większe ptaki** takie jak sierpówka, gołębie, kawki najlepiej dokarmiać **większymi nasionami np. pszenicą czy czerstwym białym pieczywem**,
- **kosy lub kwiczoły** chętnie zjedzą **suszone owoce: rodzyunki, pokrojone jabłka, czy morele**,
- **ptaki wodne** takie jak kaczki czy łabędzie można dokarmiać **tylko w czasie silnych mrozów najlepiej ziarnami zbóż czy kukurydzą**,
- **sikorka czy dzięcioł** chętnie skuszą się na **kawałek surowej niesolonej słoniny**, pamiętajmy jednak, że nie może ona wisieć dłużej niż 2 tygodnie.

Podczas łagodniejszych zim z brakiem śniegu ptaki powinny same sobie radzić w zdobywaniu pokarmu. Możemy jednak pomóc i zadbać o naturalne stołówki sadząc w ogrodach drzewa i krzewy owocowe, na których przez jesień i zimę utrzymują się owoce stanowiące dla ptaków pokarm: bez koralowy, jarzęb pospolity, dereń, dzika róża, bez czarny, kalina koralowa, głóg.

Karmniki pojawiły się także na terenach publicznych: na Placu Wolności w Chełmku oraz na niektórych placach zabaw: przy ul. Tetmajera, przy ul.

Mickiewicza, przy ul. Ks. Wciśło, przy kortach tenisowych. Zachęcamy do obserwacji ptaków i wspólnego dokarmiania.

Okres jesienno-zimowy (pomiędzy 16 października do końca lutego) to również czas, w którym można wykonać czyszczenie lun naprawy budek lęgowych. Czyszczenie skrzynki lęgowej powinno polegać przede wszystkim na mechanicznym wygarnięciu wszystkich nieczystości. Dodatkowo można wymyć jej wnętrze wodą z dodatkiem spirytusu. Nie wolno stosować w tym celu żadnych detergentów, gdyż ich pozostałości mogą intensywnie pachnieć i odstraszać ptaki. Czyszczenie budek najlepiej przeprowadzić jesienią, dzięki czemu z czystych budek będą mogły skorzystać ptaki nocujące w nich zimą takie jak wróble, sikory i mazurki. Dla własnego bezpieczeństwa wszystkie czynności najlepiej wykonywać w gumowych rękawiczkach.

Zima to również dobry czas, aby rozważyć montaż i przygotować nowe budki lęgowe, np. dla jerzyków, które w okresie letnim są naturalnym wrogiem komarów.

Informacja: www.gdoś.gov.pl, <https://www.mkwpracownia.pl>

*Nie umiera ten,
kto trwa w pamięci żywych
ks. Jan Twardowski*

PANU BOGDANOWI SIDOROWICZOWI

*wyrazy żalu i głębokiego współczucia
z powodu śmierci*

**MATKI
PAULINY PAVELKO**

*składają
członkowie Sekcji Emerytów i Rencistów
przy Samorządowym Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2
w Chełmku*

ZAPROSZENIE NA SZCZEPIENIE PRZECIWKO MENINGOKOKOM GRUPY C

dofinansowane z budżetu Gminy Chełmek

Drodzy Rodzice i Opiekunowie,

ruszyła akcja szczepień ochronnych przeciwko meningokokom grupy C dla dzieci zameldowanych na terenie Gminy Chełmek, urodzonych w 2017 roku. Program dofinansowuje Urząd pokrywając w 50% koszt szczepionki. Rodzice korzystający z pomocy MOPS będą mogli zaszczepić dziecko bez ponoszenia kosztów. Szczepienie poprzedzone jest konsultacją z lekarzem pediatrą.

Zachęcamy do skorzystania z tej możliwości ponieważ szczepienie jest jedynym skutecznym sposobem ochrony przed groźnymi zakażeniami meningokokowymi i zapewnia maluchom ochronę przed takimi chorobami jak posocznica (zwana sepsą), zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu.

W Polsce szczepienia przeciwko meningokokom są zalecane przez pediatrów, ale z powodów budżetowych niestety nie są refundowane przez NFZ. Oznacza to, że rodzice, chcąc zapewnić dziecku ochronę, sami muszą ponieść koszt szczepionki. Warto więc skorzystać z możliwości dofinansowania, którą w tej chwili daje Gmina Chełmek.

Jeśli macie Państwo wątpliwość czy szczepić dziecko lub chcielibyście dowiedzieć się więcej na temat infekcji meningokokowych prosimy o skonsultowanie się z pediatrą.

Rejestracja i więcej informacji pod numerem tel.: 33 846 12 02.

Szczepienia realizuje Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmku przy ul. Staicha 1, Poradnia Dziecka – Punkt Szczepień.

Czym są meningokoki i dlaczego warto chronić przed nimi dzieci

Meningokoki rozprzestrzeniają się podobnie jak w przypadku wielu niegroźnych infekcji, czyli drogą kropelkową. Dziecko może zarazić się bakterią podczas kichania czy kaszlu, przez kontakt bezpośredni np. pocałunki lub pośredni, np. przy korzystaniu z tych samych naczyń, picie z tej samej butelki czy kubka. Szacuje się, że 5 do 20% zdrowych osób to nieświadomi nosiciele tych bakterii. Samo nosicielstwo nie jest chorobą, jednak w sytuacji osłabienia odporności, np. w wyniku infekcji wirusowej, bakterie te mogą przedostać się do krwi i wywołać sepsę lub zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu. Pierwsze objawy zakażenia nie różnią się od oznak przeziębienia czy grypy, dlatego często choroba diagnozowana jest bardzo późno. Na zakażenie meningokokami narażeni są wszyscy, niezależnie od płci czy wieku. Jednak najczęściej, ze względu na jeszcze niedojrzały układ immuno-logiczny chorują niemowlęta oraz dzieci do 5 roku życia. Bardzo istotne jest wczesne rozpoznanie, jak najszybsza hospitalizacja oraz wdrożenie właściwego leczenia, gdyż w każdym przypadku zachorowania istnieje bezpośrednie zagrożenie życia. Co dziesiąta osoba umiera w wyniku zakażenia meningokokami, u co piątego pacjenta występują trwałe skutki przechorowania, takie jak uszkodzenie słuchu, niedowład kończyn, padaczka i inne problemy neurologiczne. Najskuteczniejszą metodą ochrony dziecka przed zakażeniami meningokokami jest szczepienie.

„Podwórko tuż za progiem” już gotowe

Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku miał przyjemność brać udział w projekcie „Podwórko tuż za progiem”, którego inicjatorem był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmku.

W realizację przedsięwzięcia zaangażowane były: Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Kreacja oraz grupa nieformalna „Krok ku lepszemu”, pomysłowi partnerowali Biblioteka Publiczna oraz Dom Kultury w Chełmku.

Projekt zjednoczył ludzi, którym na sercu leży wspólne dobro, a który bez udziału i pomocy mieszkańców nie miałby szans na powodzenie. Owocem działań jest odnowione, barwne podwórko, które daje wiele radości i satysfakcji.

Projekt sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Współfinansowano ze środków Miasta Krakowa i Powiatu Oświęcimskiego.

**„Podwórko, tuż za progiem”
powstało dzięki wsparciu z programu Małopolska lokalnie**

Twórczo o prawach człowieka

Dzięki wieloletniej, owocnej współpracy MOKSiR z Międzynarodowym Domem Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu, w chełmeckiej galerii Epicentrum można zwiedzać wystawę VIII Międzynarodowego Biennale Plakatu Społeczno-Politycznego. Do 25 stycznia 2022 roku mamy wyjątkową możliwość poznać prace 75 artystów z całego świata. Wernisaż 10 grudnia był doniosłym wydarzeniem artystycznym i bardzo istotnym akcentem zamykającym rok w naszym środowisku. Poruszające plakaty, spotkanie z artystami, wystąpienia Anny Mari Potockiej i Władysława Pluty oraz piękny koncert HANG OUT, na długo pozostaną w naszej pamięci.

Z materiałów publikowanych przez organizatora, dowiadujemy się, że: Międzynarodowe Biennale Plakatu Społeczno-Politycznego powstało z inicjatywy Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu oraz oświęcimskiego artysty Pawła Warchoła. Ideą projektu było zorganizowanie w Oświęcimiu forum artystycznej wymiany poglądów na temat najbardziej żywotnych problemów współczesnego świata. Pomysłodawcy projektu założyli, że „głos z Oświęcimia” jest lepiej słyszalny i skuteczniej przebija się w dzisiejszym szumie informacyjnym do świadomości społecznej, a ponadto wiele palących problemów można rozwiązać dzięki obywatelskiej reakcji na zagrożenia. Projekt realizowany jest nieprzerwanie od 2006 roku, a każda jego edycja spotyka się z zainteresowaniem i żywą reakcją wielu znakomitych twórców, reprezentujących różne zakątki Ziemi. Artystyczne wypowiedzi dotyczą całego wachlarza zagadnień: tolerancji, ekologii, równouprawnienia, wpływu polityki na życie obywateli, problemów rasizmu, przemocy, łamania praw dzieci, kobiet, mniejszości. Obecnie Biennale Plakatu stanowi jeden z najważniejszych i najbardziej prestiżowych projektów MDSM, a Oświęcim w ciągu ponad 12 lat funkcjonowania projektu, stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych polskich centów sztuki plakatu. Aktualnie w zbiorach MDSM znajduje się niemal 3 tysiące plakatów.

Europejski), Strasburgu (Parlament Europejski), Chełmku (Galeria Epicentrum), Opolu (Centralne Muzeum Jeńców Wojennych), Kielcach (Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej), Erfurcie (Europejskie Centrum Informacji), Düsseldorfie (Parlament Nadrenii-Północnej Westfalii), Cieszynie (Zamek Cieszyn), Jaworznie (Teatr Sztuk), Bielsku-Białej (Dom Kultury im. Wiktorii Kubisz), Dachau (Galeria KVD), Esch-sur-Alzette (Narodowe Muzeum Ruchu Oporu, Luksemburg), Bukareszcie (Galeria UNArte Narodowego Uniwersytetu Sztuk Pięknych), Suczawie (Muzeum Bukowiny), Kilonii (Landtag w Szlezwik-Holsztyn), Hanowerze (Nowy Ratusz), Stuttgarcie (Dom Willego Bleichera), Wałbrzychu (Zamek Książ), Szczecinie (Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza), we Lwowie (Centrum Metropolity Andrzeja Szeptyckiego, Lwowska Obwodowa Biblioteka dla Młodzieży im. Romana Iwanyczyka), Wrocławiu (Akademia Sztuk Pięknych), Berlinie (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Wolfsburgu (siedziba IG Metall), Warszawie (Austriackie Forum Kultury), Cieszynie (Galeria Uniwersytecka).

Wieloletnimi partnerami projektu są: Fundacja im. Róży Luksemburg, Województwo Małopolskie, Miasto Oświęcim, Powiat Oświęcimski, Miasto Dachau, Konsulat Generalny RFN w Krakowie, konsulat Generalny Austrii w Krakowie, Fundacja Pamięci Ofiar Auschwitz-Birkenau, Fundacja AnStifter, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Związek Polskich Artystów Plastyków.

Partnerzy biznesowi: META Systemy Magazynowania Sp. z o.o., RE-Bau Sp. z o.o., Ipsen Logistics Sp. z o.o., Würth Polska Sp. z o.o., Grupa Kęty S.A., Firma Inżynierska EnCo Sp. Jawna, Fabryka Maszyn i Urządzeń OMAG Sp. z o.o., Austrotherm Sp. z o.o., Plantpol Zaborze.

Dotychczas wystawy Biennale prezentowane były w: Oświęcimiu (MDSM), Krakowie (Centrum Kultury Żydowskiej), Brukseli (Parlament

Z satysfakcją informujemy, że w gronie nagrodzonych, znalazł się plakat Martyny Paluchiewicz – łabaj. Uznana artystka sztuk wizualnych jest również animatorką Miejskiego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Chełmku.

Nowoczesna stacja dializ przy szpitalu

Po przeprowadzce z ul. Chemików, od sierpnia br. przy Szpitalu Powiatowym w Oświęcimiu funkcjonuje nowoczesna stacja dializ i poradnia nefrologiczna spółki Fresenius Nephrocare Polska. 18 listopada przedstawiciele władz Powiatu Oświęcimskiego uczestniczyli w oficjalnym otwarciu placówki.

W Oświęcimiu chorzy są dializowani od kilkunastu lat. Do sieci Fresenius Nephrocare Polska oświęcimska stacja dializ dołączyła w 2007 r. Przez lata funkcjonowała na III piętrze w budynku byłego Multimedu przy ul. Chemików.

W kwietniu 2020 r. radni powiatowi jednomyślnie zgodzili się na bezprzetargową dzierżawę działki na terenie Szpitala Powiatowego w Oświęcimiu pod budowę przez spółkę Fresenius Nephrocare Polska nowej siedziby stacji dializ i poradni nefrologicznej. Stosowna umowa, sygnowana 6 maja ub. roku przez dyrektora szpitala **Edwarda Piechulka** i przedstawicieli spółki, została zawarta na okres 20 lat. Szpital będzie czerpał korzyści w postaci czynszu dzierżawnego. Po wygaśnięciu umowy nieruchomości będzie mogła przejść na własność powiatowej lecznicy.

- To dobra wiadomość dla pacjentów, którzy będą mieć w sąsiedztwie do dyspozycji inne poradnie specjalistyczne. Podziękowania należą się dyrektorowi Edwardowi Piechulkowi, bo od chwili

*kiedy objął to stanowisko negocjacje przyspieszyły. (...) Nie sposób nie wspomnieć także całej rady powiatu, która wyraziła zrozumienie i przyjęła uchwałę umożliwiającą zawarcie tej umowy - mówił tuż po podpisaniu umowy wicestarosta **Paweł Kobielusz**.*

Szczególne słowa uznania należą się radnemu powiatowemu **dr. Arturowi Mendykowi** i poprzedniemu staroście, **śp. Marcinowi Niedzieli**, którzy z determinacją dążyli do powstania stacji dializ przy Szpitalu Powiatowym.

Budowa trwała ponad pół roku. Stacja i poradnia nefrologiczna zostały przeniesione do nowego, parterowego budynku. Sąsiaduje on z pawilonem, w którym mieszczą się oddziały neurologii i kardiologii inwazyjnej.

Tomasz Krummel, członek zarządu spółki wspominał m.in. o dobrej współpracy z Zarządem Powiatu i dyrekcją szpitala przy realizacji inwestycji. O szczegółach dot. wyposażenia obiektu mówiła **dr Magdalena Sobaszek-Pitas**, ordynator stacji. W liczącym 700 m kw. budynku mieszczą się trzy sale dializacyjne (z docelowo 25 stanowiskami), szatnie dla pacjentów, gabinety personelu, pomieszczenia socjalne.

*- Powstanie tego obiektu to znakomity przykład właściwego partnerstwa publiczno-prywatnego - podkreślił starosta **Andrzej Skrzypiński**, wyrażając uznanie dla wszystkich, dzięki którym przy szpitalu powstał nowoczesny i funkcjonalny obiekt.*

*- Szpital to najlepsze miejsce do prowadzenia tego typu usług, gdyż dializowani pacjenci mogą skorzystać także z innych badań w bezpośrednim sąsiedztwie. Dla nas to także wartość dodana, bo możemy pochwalić się szerszym zakresem oferowanych usług - stwierdził **Edward Piechulek**, dyrektor powiatowej lecznicy.*

W oświęcimskiej stacji dializ leczonych jest ponad 100 pacjentów przewlekle dializowanych, zarówno z Małopolski, jak i przygranicznych śląskich powiatów. Możliwości tej placówki sięgają obsługi 150 pacjentów.

Na terenie szpitala powstanie ultranowoczesne centrum kardiologiczne

Po otwarciu nowoczesnej stacji dializ na terenie Szpitala Powiatowego w Oświęcimiu to kolejna pozytywna wiadomość dla mieszkańców naszego powiatu. Na listopadowej sesji Rada Powiatu w Oświęcimiu dała zielone światło dla powstania na działce należącej do powia-

towej lecznicy ultranowoczesnego centrum kardiologicznego.

Na wniosek dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu Rada wyraziła zgodę na bezprzetargowe wydzierżawienie przez G.V.M.

Carint gruntu będącego w nieodpłatnym użytkowaniu ZOZ-u. Spółka z Krakowa, która od wielu lat sprawuje specjalistyczną opiekę kardiologiczną na rzecz mieszkańców naszego powiatu, planuje na szpitalnym gruncie postawić budynek o pow. 361 m kw. wraz z drogą dojazdową i parkingiem.

*- Umowa dotyczy centrum kardiologii, usług medycznych, których Szpital Powiatowy w Oświęcimiu nie świadczy - podkreślił w trakcie dyskusji starosta **Andrzej Skrzypiński**.*

Włodarz dodał, że bez zaangażowania środków publicznych poszerzony zostanie zakres świadczonych usług medycznych. Placówka prowadzona przez spółkę Carint ma podpisany kontrakt z NFZ, dzięki czemu leczenie w niej jest darmowe.

Dzierżawa zostanie zawarta na okres 23 lat. Powiatowa lecznica będzie czerpać profity z tytułu wydzierżawienia szpitalnego gruntu. Podobnie jak to się dzieje od niedawna w przypadku innej spółki – Fresenius Nephrocare Polska, która na szpitalnej działce postawiła nowoczesną stację dializ. W tym przypadku dzierżawa została zawarta na zbliżony okres.

Carint prowadzi od 2009 r. na terenie Szpitala Powiatowego w Oświęcimiu Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii. Cieszy się ono powszechnym uznaniem ze strony pacjentów. Placówka dysponuje świetnym sprzętem.

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku życzymy mieszkańcom
Powiatu Oświęcimskiego zdrowia, energii i uśmiechu
na każdy dzień 2022 roku

Wicestarosta
Paweł Kobielusz

Przewodniczący Rady Powiatu
Kazimierz Homa

Starosta Oświęcimski
Andrzej Skrzypiński

Jesteś właścicielem psa? Pamiętaj o swoich obowiązkach!

W związku z licznymi zgłoszeniami mieszkańców, zwłaszcza rodziców dzieci uczęszczających do szkoły dotyczącymi psów, które uciekły od właścicieli, pragniemy zwrócić uwagę, iż każdy posiadacz psa musi wiedzieć, że obowiązek odpowiedniego pilnowania czworonoga nakłada na niego ustawa o ochronie zwierząt oraz ustawa Kodeks Wykroczeń. Zdarzają się przypadki, że właściciele czworonogów nie trzymają psa na uwięzi, w kojcu czy zamkniętej posesji, pozwalając zwierzęciu biegać samowolnie. Naraża to ludzi na atak psa, którego ofiarami są w szczególności dzieci.

Mając powyższe na uwadze właścicielom psów przypominamy o ich podstawowych obowiązkach tj.:

- zabezpieczeniu posesji przed wydostaniem się zwierzęcia poza jej teren,
- stały skuteczny dozór nad psami i innymi zwierzętami domowymi,

- prowadzenie psów poza swoimi posesjami na smyczy, natomiast czworonogów rasy uznawanej za agresywną na smyczy i w kagańcu,
- niewprowadzanie zwierząt na teren placów gier i zabaw oraz piaskownic dla dzieci.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 10 a ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 2021r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020r. poz. 638) *zabrania się puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna. W świetle art. 77 Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2021r. poz. 2008) kto nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze grzywny do 1000 złotych albo karze nagany.*

Zaniechanie zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu psa, może nie tylko skutkować odpowiedzialnością za wykroczenie. W takim przypadku właściciel zwierzęcia, które zaatakowało człowieka naraża się na roszczenia majątkowe od poszkodowanych.

Inf. UM

Zimowe utrzymanie dróg na terenie gminy Chełmek w sezonie 2021/2022

Informujemy, że za zimowe oczyszczanie i utrzymanie czystości dróg na terenie gminy Chełmek odpowiadają w podziale na kategorie dróg:

1. Drogi gminne (publiczne, wewnętrzne):

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Chełmku sp. z o.o., ul. Piastowska 18, 32-660 Chełmek.

Dane kontaktowe punktu dyspozytorskiego Wykonawcy:
telefon: **601 993 949** – akcję koordynuje Pan Marcin Mazur.

2. Drogi powiatowe:

Akcję zimowego utrzymania dróg powiatowych na terenie gminy Chełmek uruchamia dyżurny Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Oświęcimiu (PCZK).

Telefon: **33 844 89 90** – dostępny całodobowo do Koordynatora Zimowego Utrzymania Dróg w Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Wykonawca – Firma Handlowo-Uslugowa "KOP-MAT", Mateusz Momot, ul. Długa 243, 32-641 Przeciszów, telefon.: **519 469 666**.

Droga powiatowa w kierunku Jaworzna – DĄB

Odpowiedzialny: Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Jaworznie, telefony: **32 615 72 26, 32 614 23 14**.

3. Drogi wojewódzkie:

Za utrzymanie I standardu Zimowego Utrzymania Dróg z ramienia zarządcy drogi, odpowiada Rejon Dróg Wojewódzkich w Krakowie z siedzibą w Zabierzowie; telefony: **12 285 51 26, 12 285 51 96**.

Droga wojewódzka nr 780

Wykonawca: Konsorcjum F.H.U. „ADIM” Pomoc Drogowa, Biskupice 134, 32-020 Wieliczka.

Koordinator: Adam Kruszyna telefon: **692 792 200**.

Droga wojewódzka nr 933

Wykonawca: Konsorcjum F.H.U. „ADIM” Pomoc Drogowa, Biskupice 134, 32-020 Wieliczka.

Jarosław Stankiewicz, STAN-BRUK s.c., os. Rtm. Witolda Pileckiego 19/7, 32-600 Oświęcim.

Koordinator: Jarosław Stankiewicz telefon: **512 914 267**.

Inf.UM

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Soły”

zaprasza

- przedstawicieli podmiotów publicznych
- osoby fizycznie nie wykonujące działalności gospodarczej
  - organizacje pozarządowe
  - przedsiębiorców

z obszaru gmin:

Brzeszcze, Chełmek, Kęty, Oświęcim i Wieprz

do uczestnictwa w:

Kampanii informacyjnej nt. możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe

celem Kampanii jest poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o:

- ▶ planowanych naborach
- ▶ kwotach przeznaczonych na poszczególne nabory
- ▶ zasadach przyznawania dofinansowania
- ▶ typach operacji, które będą miały największe szanse na wsparcie

która odbędzie się

**w dniu 18.01.2022 r. o godz. 10:00
w siedzibie Stowarzyszenia LGD „Doliny Soły”
Rajsko, ul. Edukacyjna 9, 32-600 Oświęcim**

Zgłoszenia pod nr tel. 33 843 60 28, Liczba miejsc ograniczona

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Materiał opracowany przez Lokalną Grupę Działania „Dolina Soły” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Akademia Malucha na Parkowej

Od października 2021 rozpoczęliśmy kontynuację działalności grupy zabawowej skierowanej do dzieci, które nie korzystają z edukacji przedszkolnej.

Zajęcia polegają na wspólnej zabawie dzieci i dorosłych. Uczestnikami tegorocznej edycji Akademii Malucha na Parkowej są: Alicja, Anastazja, Emilka, Jasiu, Milenka, Nikodem, Piotruś, Szymonek oraz Tymonek.

Filatelistyka moja pasja

Klasy 1-3 w dniu 21.10.2021 r. uczestniczyły w spotkaniu filatelistycznym przeprowadzonym przez pana Pawła Waligórę. Motywem wiążącym spotkania była rozmowa dotycząca kolekcjonowania znaczków pocztowych.

Podczas spotkania uczniowie mieli okazję zobaczyć kolekcje znaczków przywiezione przez naszego gościa. Serdecznie dziękujemy za miłe spotkanie.

Klasy 1-3 w SZS w Gorzowie

WYRÓŻNIENIE - EKOPRZEDSZKOLE 2021

Przedszkole Samorządowe nr 2 w Samorządowym Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Chełmku przystąpiło do Wojewódzkiego Projektu ekologicznego **EKOPRZEDSZKOLE 2021**. Głównym celem Projektu jest poszerzanie wiedzy na temat ekologii, rozwijanie postaw ekologicznych oraz odpowiednie wykorzystywanie odpadów.

Organizatorami przedsięwzięcia jest Gminny Ośrodek Kultury w Borzęcinie oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Borzęcinie Dolnym. Partner Projektu: Barbara Nowak - Małopolski Kurator Oświaty.

Uczestnicy Projektu reprezentują trzynaście powiatów regionu: bocheński, brzeski, dąbrowski, gorlicki, krakowski, miechowski, nowosądecki, nowotarski, oświęcimski, proszowicki, tarnowski, wadowicki oraz miasto Kraków.

Dzieci z grupy „Misie” wraz z wychowawcami: Jolantą Wolną i Elizą Pędziątek - Krysta zgłosiły do rywalizacji plakat ekologiczny pod tytułem „DZIAŁAMY EKOLOGICZNIE I ZDROWO” i zdobyły dla przedszkola **WYRÓŻNIENIE**.

INFORMACJA O WYWIESZENIU WYKAZU

Burmistrz Chełmka działając na podstawie **art. 35 ust. 1 i 2** ustawy o gospodarce nieruchomościami przeznacza do sprzedaży w trybie bezprzetargowym nieruchomości lokalową, lokal mieszkalny oznaczony jako **nr 7** położony w Chełmku przy ul. Klonowej 8, stanowiący własność Gminy Chełmek o pow. użytkowej **65,81 m²**.

Przedmiotowy wykaz został wywieszony na okres **21 dni** tj.: w terminie **od dnia 10 grudnia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku 32-660 Chełmek, ul. Krakowska 11,

ponadto informacja o wywieszeniu niniejszego wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty tj. na tablicach ogłoszeń na terenie całej gminy, a także na stronie internetowej www.chelmek.pl i w BIP.

Bliższych informacji w sprawie można uzyskać w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku, ul. Krakowska 11 **pok. nr 5** lub telefonicznie pod nr. telefonu **33 844 90 00** lub **10 wew. 31** lub **35** Wydział Architektury Geodezji i Zasobów Komunalnych Urzędu Miejskiego w Chełmku.

Inf.UM

Prezentujemy Państwu monografię „Historia gminy Chełmek” napisaną przez dr Aleksandra Zygmunta Babińskiego, mieszkańca gminy Chełmek. W każdym numerze „Echa Chełmka” prezentujemy kolejne części publikacji.

Historia gminy Chełmek

część 5

W roku 1837 wyszła ustawa „O zniesieniu Instytucji Wójtów Gmin i Podsędków”.

W miejsce wójtów powołano w Krakowie komisarzy cyrkulowych, natomiast dla połączonych w dystrykty gmin okręgowych komisarzy dystryktowych⁶⁶.

Na czele komisariatów stanęli komisarze dystryktowi posiadający stopień komisarza policji II rangi. Oprócz czynności policyjnych i sądowych pełnili także obowiązki urzędników administracji. Zostali więc obciążeni zbyt wieloma obowiązkami. Jako urzędnicy policyjni zostali podporządkowani bezpośrednio Dyrekcji Policji w Krakowie. Do pomocy dodano im po jednym adiunkcie, woźnym oraz dwóch żandarmów⁶⁷.

W roku 1846 na terenie Rzeczypospolitej Krakowskiej wybuchło powstanie krakowskie⁶⁸.

W dniu 24 lutego 1846 roku Tyssowski proklamował swoją dyktaturę, w tym samym czasie w Krakowie pojawił się Edward Dembowski, który został II sekretarzem dyktatora.

W Chrzanowie Teodor Łuszczynski w nocy z 18 na 19 lutego otrzymał przez umyślnego rozkaz przygotowania fur dla transportu wojska, pomimo tego że była straszna zawięja śnieżna. W dniu 19 rano w Chrzanowie pojawił się pluton żołnierzy austriackich. Po ciepłym poczęstunku, ledwie w godzinę po przybyciu żołnierze udali się do Jaworzna. Obok oddziału wojskowego do Jaworzna w celu przeprowadzenia śledztwa został wysłany Jan Sałasz wraz z adiunktem. Pod wieczór tego samego dnia do Chrzanowa przybył porucznik Beck – dowódca plutonu szwoleżerów, przywoząc ze sobą list otwarty z Dyrekcji Policji, w którym zalecano Łuszczynskiemu bezzwłoczne zakwaterowanie ludzi i koni. Komisarz dystryktowy nie spodziewał się jakichkolwiek wystąpień w Chrzanowie, bowiem jak sam pisze znał doskonale swój dystrykt⁶⁹.

Poranek 20 lutego w Chrzanowie był spokojny. Dopiero wieczorem doszło do starć między powstańcami, a wojskiem austriackim wspieranym przez żandarmerię Wolnego Miasta Krakowa. Walki w Chrzanowie trwały prawdopodobnie około dwóch godzin. Straty wojsk austriackich w Chrzanowie wyniosły dwóch ludzi. Zginęli porucznik Beck, oraz szwoleżer Antoni Kugrell⁷⁰. Po wydarzeniach w Chrzanowie powstańcy udali się w kierunku Bobrka. Liczyli na to, że przyłączy się tam do oddziału większa liczba ochotników, tym bardziej że administrator parafii ksiądz Mateusz Solarski był do ruchu przychylnie nastawiony. Rachuby te zawiodły, bowiem zgłosiło się tylko kilku oficjalistów dworskich. Oddział po krótkim odpoczynku na plebanii bobreckiej miał przekroczyć granicę z Galicją i połączyć się z organizowanymi przez Adolfa Bobrowskiego w cyrkule wadowickim oddziałami powstańczymi. Po otrzymaniu informacji, że w pobliżu Oświęcimia nie ma innych powstańców, oddział chrzanowski dowodzony już w tym czasie przez Aleksandra Ekielskiego udał się do Lipowca, gdzie Cezary Haller wypełniając rozkaz A. Ekielskiego zatrzymał pocztę pruską wydając pokwitowanie konduktorowi poczty pruskiej. Następnie oddział udał się do Poręby gdzie A. Ekielski otrzymał wiadomość o niepowodzeniu powstania. Oddział został rozwiązany, a najbardziej skompromitowani J. Patelski, Aleksander Ekielski, Cezary Haller i Bukowski przekroczyli granicę pruską w celu udania się na emigrację do Francji. C. Haller został rozpoznany w Gliwicach jako biorący udział w „napadzie” na pocztę pruską w Lipowcu i aresztowany. Osadzono go w więzieniu, w Raciborzu z prawem spacerów poza murami miasta. Jesienią 1846 roku, obawiając się wydania władzom austriackim uciekł w przebraniu kobiety do Wrocławia i udał się przez Berlin i Belgię do Paryża. Do kraju powrócił w 1848 roku na wieść o organizowaniu kolejnego powstania. Po bombardowaniu przez Austriaków Krakowa udał się do Polanki położonej w cyrkule wadowickim, a po zawiązaniu się rady narodowej w Wadowicach został jej sekretarzem⁷¹.

Siły austriackie wraz z oddziałami Milicji Wolnego Miasta Krakowa wycofały się do Galicji, kierując się w stronę Wadowic. Jednak po okrzepnięciu oddziały generała Collina skierowały się ponownie w stronę Podgórze i Krakowa.

Na wieść o szerzącej się w Galicji rabacji, oraz o klęsce Suchorzewskiego pod Gdowem w nocy z 26 na 27 lutego zapadła decyzja o zorganizowaniu ni to procesji, ni to wyprawy zbrojnej przeciwko chłopom i

oddziałom austriackim. Udział w niej wziął obok E. Dembowskiego wspomniany ksiądz M. Solarski z Bobrku, który zachęcał na Podgórzu niezdecydowanych do pozostania w szeregach. Już na Pogórzu uczestnicy procesji otrzymali wieści o oddziałach austriackich, które wyparły uczestników procesji na Cmentarz Podgórski, na którym od salwy zginął między innymi E. Dembowski⁷². Na terytorium Wolnego Miasta Krakowa wkroczyły od Podgórze siły austriackie, a spod Miechowa armia rosyjska, której oddziały ścigały powstańców aż do Trzebini. Uchodzący powstańcy poddali się oddziałom pruskim przechodząc granicę między Chełmkiem, a Chełmem Małym, zdając wojskom pruskim broń na moście łączącym obie miejscowości⁷³.

Kolejne powstanie, zwane chrzanowskim wybuchło w roku 1849. Nie objęło ono terenów byłej gminy okręgowej Bobrek. Warto jednak odnotować, że w wydarzeniach tych brał udział Jędrzej Strzemecki z Chrzanowa – nauczyciel szkoły początkowej w Libiążu Wielkim i Chełmku⁷⁴.

Po wcieleniu Wolnego Miasta Krakowa do Austrii nie przeprowadzono przez kilka lat reformy administracji terenowej pozostawiając na terenie utworzonego Wielkiego Księstwa Krakowskiego dystrykty, które zostały zamienione bez większych zmian dopiero w 1854 roku na powiaty. Miejscowości wchodzące w skład dóbr bobreckich, tak samo jak to było w latach trzydziestych wchodziły w skład dystryktu chrzanowskiego, a od 1854 w skład powiatu chrzanowskiego. W odróżnieniu jednak od czasów Wolnego Miasta Krakowa każda wieś stanowiła odrębną gminę. Taki podział terytorialny utrzymał się po odzyskaniu przez Polskę niepodległości i utrzymywał się aż do roku 1934.

Stosunki własnościowe

Po utworzeniu Wolnego Miasta Krakowa, wśród 224 wsi i 3 miasteczek prywatnych znalazło się 36 majątków szlacheckich⁷⁵. Wśród nich znalazły się dwa majątki leżące na terenie gminy okręgowej Bobrek. Były to dobra Bobrek złożone z Bobrka, Bobrownik Górnych, Bobrownik Dolnych, Chełmka, Dębu, Gorzowa, Gromca i Libiąża Wielkiego oraz drobnoszlachecki majątek położony w Ostropolu, zwanym również Kołem – przysiółku Gromca należącej do Franciszka Leliwa Ostrzeszowicza⁷⁶.

Rodzina Wielopolskich, właściciele dóbr bobreckich w Okręgu Krakowskim, Żyweca i Ślemienia w Galicji oraz Pieskowej Skały w Królestwie Polskim pozostawała w cieniu innych rodów. Jej przedstawiciele Ignacy Roch Wielopolski, Adam Wielopolski czy Paweł nie brali udziału w poważniejszym życiu politycznym. Ignacy i Adam poprzestali jedynie na pełnieniu funkcji wójtów gminy okręgowej Bobrek, nie mieszając się do poważniejszej polityki.

W chwili spisywania hipoteki Wolnego Miasta Krakowa, dobra Bobrek z przyległościami Bobrowniki, Chełmek, Gorzów, Libiąż Wielki i Gromiec zostały zaindebentowane na hrabiego Ignacego Rocha Wielopolskiego. Inne jak to zanotowano w Katastrze Gminy Okręgowej IX mające naturę dóbr szlacheckich, a leżące w Chełmku, Libiążu Wielkim i Gorzowie zaindebentowano na rodziny włościańskie Piwowarczyków, Cholewów, Rybarzów, Kumanków i Pastwów⁷⁷.

Ignacy Roch Wielopolski zmarł w roku 1832, nie pozostawiając ważnego testamentu. Testament spisany przez niego w roku 1816 został uznany przez Radę Familijną w roku 1833 za niebyły. Wraz z takim postawieniem rzeczy sprawa majątku składającego się z: kamienicy w Krakowie położonej przy ulicy Sławkowskiej, dóbr Bobrek położonych w Okręgu Wolnego Miasta (Bobrek, Bobrowniki Górne, Bobrowniki Dolne, Chełmek, Dąb, Gorzów, Gromiec), Śląsku Pruskim (Odsypisko) i Galicji (Piekło i Kruki), dóbr Pieskowa Skała z przyległościami, dóbr Włostowice w województwie krakowskim Królestwa Polskiego, oraz dóbr Ślemień w cyrkule wadowickim w Galicji była nieuregulowana. Rada familijna w składzie Wincenty Wielopolski, Adam Wielopolski, Aleksander Wielopolski, Józef Trzebiński zebrała się w Krakowie w budynku Sądu Pokoju Okręgu I. na posiedzeniu podejmując następujące decyzje: po pierwsze utrzymała opiekę Zofii Wielopolskiej nad liczącym 20 lat, a więc niepełnoletnim według prawa Pawłem Wielopolskim. Na współopiekuna został dodany jej szwagier Jan Kanty Wielopolski. Po drugie w trosce o interesy pełnoletnich dzieci Ignacego Rocha Wielopolskiego, a w szczególności Barbary Wielopolskiej Rada Familijna zezwoliła na tymczasowy podział majątku⁷⁸.

Do ostatecznego działu doszło w dniu 1 lutego 1835 roku, kiedy to został zawarty „Układ działowy”. Na mocy tego układu majątek został podzielony w następujący sposób:

- dobra ślemieńskie w cyrkule wadowickim otrzymał najstarszy syn Adam Wielopolski, który uzyskał od swojej krewnej z Wielopolskich Węgierskiej dobra żywieckie;
- dobra w Pieskowej Skale otrzymał Paweł;
- Barbara Wielopolska, wychodząca za mąż za Kazimierza Potulickiego miała otrzymać po swoim ojcu schedę w wysokości 400 tysięcy złotych oraz wyprawę w wysokości 20 tysięcy złotych. Sumy te miały zostać wypłacone przez braci Adama i Pawła⁶⁵.

W chwili zawierania *Układu działowego* została podpisana intercyza między Barbarą Wielopolską a Kazimierzem Potulickim. Świadcami podpisania tej umowy byli stryjowie Barbary Jan Kanty z Suchej oraz Wincenty Wielopolski, właściciel Niegardowa. Jak wynika z intercyzy Barbara nie miała odziedziczyć dóbr Bobrek. Na dobrach tych, a także na dobrach Pieskowa Skala zostały jedynie zabezpieczona jej scheda w wysokości 400 tysięcy złotych oraz wyprawa małżeńska w wysokości 20 tysięcy złotych. Po zawarciu ślubu małżonkowie mieli przeprowadzić się do Księstwa Poznańskiego, a ich wspólny majątek miał podlegać przepisom pruskiego prawa krajowego. Kazimierz Potulicki zabezpieczył w umowie przedmałżeńskiej wnoszoną przez Barbarę kwotę 400 tysięcy złotych na swoich dobrach w Poznańskim. Z bliżej niewiadomych przyczyn Barbara i jej świeżo poślubiony małżonek zamieszkali w dobrach Bobrek. Prawdopodobną przyczyną otrzymania przez małżonków tych dóbr były problemy z wypłatą przez braci schedy przypadającej na Barbarę. Zaraz po zawarciu małżeństwa Kazimierz Potulicki wdał się w sprawy majątkowe swojej teściowej. Próbował między innymi odzyskać dobra żywieckie oraz nie dopuścić do sprzedaży dóbr w Pieskowej Skale.

Kazimierz i Barbara Potulicy dbali o rozwój gospodarczy zarówno swoich dóbr jak i okolicznych włościan. W roku 1851 Kazimierz Potulicki wystąpił do Rady Administracyjnej z prośbą o utworzenie w Chelмку jarmarku. Wniosując o to poszedł w ślady swego teścia Ignacego Rocha Wielopolskiego, który z podobną prośbą (nie uzyskała ona akceptacji) wystąpił w latach dwudziestych XIX wieku do Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policji Senatu Rządzącego. Wniosek K. Potulickiego zyskał przychylną Administracji Okręgowej Kameralnej oraz Rady Administracyjnej, która wystąpiła do Komisji Gubernialnej z wnioskiem o udzielenie zezwolenia. Sprawa miała zostać rozpatrzona przez Komisję po dostarczeniu szczegółowych informacji dotyczących liczby osób, które miały potencjalnie korzystać z targu, liczebności włościan zamieszkujących dobra bobreckie i najbliższą okolicę, a które zajmowały się rzemiosłem i wysokością opłacanych przez nich podatków. W przypadku wydania zgody na prowadzenia targu miano zapewnić plac targowy oraz dać gwarancje bezpieczeństwa przekupnikom i kupcom. Bezpieczeństwo to mieli zapewnić komisarz dystryktowych, oddział żandarmerii oraz Straż Finansowa⁶⁶. Żądane przez Komisję Gubernialną wyjaśnienia złożył c. k. komisarz dystryktu chrzanowskiego załączając wszelkie niezbędne dokumenty, wśród których znalazły się między innymi *Wykaz kontrybuentów wsi Chelmku* opłacających podatek *osobisto-klasyczny-przemysłowy, którzy trudnią się rzemiosłem*, Plan Chelmku i okolic z 30IX 1852.

Nie może budzić zdziwienia fakt, że próby utworzenia targu w Chelмку wzbudziły żywe zainteresowanie wśród włościan chelmeckich. Tym bardziej, że położenie topograficzne miejscowości sprzyjało rozwojowi handlu. Sprawa ciągnęła się jeszcze w roku 1854 i jak się wydaje zakończyła niepowodzeniem.

Jak wyglądał Chelmek w połowie XIX wieku obrazuje plan zachowany w zbiorach Archiwum Narodowego w Krakowie. Główną arterią jest Gościniec Krakowski biegnący od skrzyżowania drogi prowadzącej od mostu w kierunku Góry czyli dzisiejszej Skaly. Na planie tym są zaznaczone austeria czyli karczma przy moście i komora celna. Dowiadujemy się, że w połowie XIX wieku były następujące nazwy ról i części Chelmka: „Glinisko” przy Przemszy, „Na Kępie”, „Kamie[niec]” i „Piecki”. Nie ma na planie Młynów i Paprotnika, który w tamtym czasie z dużą dozą prawdopodobieństwa stanowił część Libiąża Wielkiego (na pewno wchodził w skład parafii libiąskiej). Skala nazywała się natomiast Górą. Na planie zaznaczono nazwy tylko trzech dróg: głównej – Gościniec Krakowski, oraz drugorzędnych „Droga na Gorzów i Oświęcim” i „Droga do Dębu, Jelenia i Jaworzna”. Porównując nazwy te z nazwami odnotowanymi przez Połaczka w 1898, a następnie w 1914 roku widzimy, że „Góra” nosi już nazwę „Góra Chelmek” albo Skala⁶⁷.

Kolejnymi właścicielami dóbr bobreckich byli Maria z Potulickich Ogińska, wnuczka Kazimierza i Barbary z Wielopolskich Potulickich, a następnie Adam Sapieha, który dobra bobreckie otrzymał w wianie.

W roku 1890 w rękach Marii księżnej Ogińskiej pozostawały tzw. dobra tabularne w Bobrku, Dębie, Gorzowie, Gromcu, Chelмку i Libiążu Wielkim. W Bobrku i Gorzowie było to 653 morgi⁶⁸ pól uprawnych, 223 morgi łąk, 49 morgów ogrodów i 46 morgów pastwisk, w Chelмку 15 morgów roli i 43 morgi łąk i 119 morgów pastwisk, w Dębie 60 morgów roli i 60 morgów łąk i 2 morgi pastwisk, w Gromcu i Szyjkach 173 morgi pól uprawnych, łąk 85 morgów, ogrodów 1 morga, pastwisk 3 morgi, w Libiążu Wielkim 471 morgów pól uprawnych, łąk 148 morgów, pastwisk 31 morgów⁶⁹.

Gospodarka

Okres Wolnego Miasta Krakowa, to funkcjonowania w rolnictwie gospodarki pańszczyźnianej. Pomimo powolnego przechodzenia przez władze krajowe od pańszczyzny na czynsze we wsiach narodowych, czyli należących do skarbu Wolnego Miasta Krakowa, niewielu właścicieli poszło za tym przykładem. Co prawda Ignacy Roch Wielopolski jest wymieniany wśród osób zaprowadzających czynsze, ale w dobrach bobreckich pańszczyzna istniała do roku 1848, czyli do momentu zniesienia jej przez władze austriackie. Przyczyną niepełnego oczyszczenia chłopów były problemy ze ściąganiem z nich czynszów. W momencie śmierci I.R. Wielopolskiego zadłużenie chłopów wobec dworu sięgało 4 477 złotych. Prawdopodobnie dla tego nie zdecydowano się na pełne przejście na czynsze, pozostając przy pańszczyźnie. Bliżej zobowiązania pańszczyźniane włościan zamieszkujących dobra bobreckie, zostały omówione przeze mnie w książce *Państwo Bobrek w latach 1792-1854*⁷⁰.

ciąg dalszy nastąpi...

- 65 E. Luniński, *Zajęcie Rzeczypospolitej Krakowskiej w roku 1836*, „Przegląd Polski” R. 43, 1909, Nr 173, s. 318-321, 333, A. Z. Babiński, *Zachodnia rubież Okręgu Krakowskiego...*
- 66 *Dziennik Praw Rzeczypospolitej Krakowskiej z roku 1837*, S. Grodziski, *Rzeczpospolita Krakowska*, s. 55.
- 67 *Dziennik Praw z roku 1840*, Statut urządzający Dyrekcję Policji, P. Cichoń, dz. cyt., s. 147-150.
- 68 J. Louis- Wawel, *Kronika rewolucji krakowskiej*, Kraków 1898, s. 26, H. Żaliński dz. cyt., s. 16-17, M. Żychowski, *Rok 1846 w Rzeczypospolitej Krakowskiej i Galicji*, Warszawa 1957, s. 242-243.
- 69 *Bibl. Jag. Rkps 9754 II*, T. Luszczyński, *Kronika domowa albo pamiętnik...*, s. 127-128; *list otwarty do Luszczyńskiego tamże*, s. 128 a.
- 70 *Archiwum Parafii pod wezwaniem św. Mikołaja w Chrzanowie. Księga Aktów Życia Parafii Chrzanowskiej za rok 1846*, akty zgonów nr 20 i 21, A. Z. Babiński, *Zachodnia rubież Okręgu Krakowskiego...*
- 71 B.PAU, syg. Rkps 4558 *Zapiski autobiograficzne i wspomnienia rodzinne. Wspomnienia z lat 1846-1848*, s. 19-20, część tych wspomnień nosząca ślady autocenzury została opublikowana przez ich autora w roku 1900 jako *Epizod chrzanowski powstania 1846 r. Przyczynek do Kroniki Krakowskiej 1846r. Józefa Wawel Louis, J. Wawel. Louis, Kronika...*, s. 57-64, H. Dobrowolski, dz. cyt., s. 159-160, D. Nawrot, *Czasy austriackie...*, s. 185-186, 189, M. Tyrowicz, *Jan Tyssowski...*, s. 89, M. Żychowski, *Rok 1846...*, s. 247-248.
- 72 M. Tyrowicz, *Jan Tyssowski...*, s. 122-124, M. Żychowski, *Rok 1846...*, s. 304-305.
- 73 *tamże*, s. 244-246, J. Wawel – Louis, *Kronika rewolucji...*, s. 190-195, M. Tyrowicz, *Jan Tyssowski...*, s. 134-135, 225-226, *Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego*, R. 1846, Nr 58, A. Z. Babiński, *Zachodnia rubież Okręgu Krakowskiego...*
- 74 S. Kieniewicz, dz. cyt., s. 143-144, J. Peckowski, *Chrzanów...*, s. 159, *Dziennik Rządowy Miasta Krakowa i Jego Okręgu*, R. 1849, nr 316, s. 1262-1264, *Czas. Dziennik poświęcony polityce krajowej i zagranicznej oraz wiadomościom literackim, rolniczym i przemysłowym*, R. 1849, Nr 90, s. 1.
- 75 S. Grodziski, *Rzeczpospolita Krakowska. jej lata i ludzie*, Kraków 2012 [wersja elektroniczna], s. 44, A. Z. Babiński, *Zachodnia rubież Okręgu Krakowskiego...*
- 76 ANK, *Zespół Księgi gruntowe miasta Krakowa i dóbr tabularnych z obszaru Sądu Okręgowego w Krakowie Księga wykazów gminy XIII Okręgowej Poręba...*, s. 6, syg. 29/465/0/1/180 *Księga wykazów gminy XI Okręgowej Kościelec...*, s. 6-10, Biblioteka Ossolińskich, Rkps 9856/A, S. Orłowski, dz. cyt., s. 172-173, A. Z. Babiński, *Zachodnia rubież Okręgu Krakowskiego...*
- 77 ANK, WMK Hip 2, *Kadastrum Gminy Okręgowej IX tej Bobrek...*, ANK, *Księgi gruntowe Krakowa i dóbr tabularnych z obszaru Sądu Okręgowego Krakowskiego*, syg. 29/465/0/1/178 *Księga wykazów Gminy Okręgowej IX Bobrek...*, s. 1-88, A. Z. Babiński, *Zachodnia rubież Okręgu Krakowskiego...*
- 78 A. Babiński, *Państwo Bobrek w latach 1792-1854*, Kraków 2012, s. 32-33.
- 79 *Tamże*, s. 34.
- 80 ANK, WMK V-98, s. 791-811, A. Z. Babiński, „Zachodnia rubież Okręgu Krakowskiego...”, porównaj M. Mataniak, *Rada Administracyjna. Studium z dziejów administracji krakowskiej w połowie XIX wieku*, maszynopis pracy doktorskiej napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Doroty Malec, Kraków 2013, s. 206-207
- 81 ANK, WMK V-98, s. 801, *Plan wsi Chelmek*, S. Połaczek, *Powiat chrzanowski...*, s. 16
- 82 *chodzi o morgi austriackie = 0,575 ha.*
- 83 *Skorowidz dóbr tabularnych w Galicji z Wielkim Księstwem Krakowskim. Na podstawie najnowszych materiałów urzędowych ułożył prof. dr Tadeusz Pilat. Lwów 1890.*
- 84 A. Babiński, *Państwo Bobrek w latach 1792-1854...*, s. 37-46.

Zachowując pamięć o dramatycznych wydarzeniach stanu wojennego, publikujemy zapis tamtych dni nadesłany do redakcji przez Pana Wojciecha Kwiatkowskiego. Autor tekstu jest badaczem i dokumentalistą lokalnej historii. Przez wiele lat związany był z naszym miastem oraz przemysłem obuwniczym i kolejnictwem. Dzięki pasji oraz zaangażowaniu Pana Wojciecha Kwiatkowskiego znacząco wzbogaciła się moksirowska kolekcja dokumentów, maszyn, urządzeń i narzędzi, świadcząca o przemysłowym dziedzictwie Chełmka. Pragniemy poinformować czytelników, że przekazana relacja stała się impulsem, by na bezimenny dotąd krzyż, powróciła tabliczka przypominająca o pierwszych w Małopolsce ofiarach Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego.

MOJE WSPOMNIENIE ZE STANU WOJENNEGO

13 grudnia 1981 r. na terenie Polski wprowadzono Stan Wojenny. Przyniosło to społeczeństwu szereg restrykcji i ograniczeń m. in.: przzerwano wszelkie połączenia telefoniczne, a polskie stacje tv i radiowe nie nadawały programów (były to pierwsze restrykcje, z którymi spotkało się społeczeństwo), godzinę policyjną, zakaz przemieszczania się poza swoje województwo (udając się np. do Chełmka, czy do Oświęcimia na granicy województw katowickiego i bielskiego musiano poddać się kontroli dokumentów oraz bagażu i środka transportu). Chcąc przejechać granice województw niezbędne było specjalne pozwolenie zwane przepustką. Poruszanie się w terenie po godzi-

nie milicyjnej, również wymagało specjalnej przepustki. Na ulicach było pełno patroli milicyjnych. Oczywiście wcześniej przeprowadzono aresztowania wielu osób, które władza ludowa uznała za niebezpieczne.

W czasie stanu wojennego pracowałem na PKP jako młodszy maszynista elektrycznych pojazdów trakcyjnych Lokomotywowni w Oświęcimiu. Pracę na PKP rozpocząłem w maju 1980 r. z zamiarem zdobycia kwalifikacji i podjęcia pracy na stanowisku maszynisty. Po odbyciu kilkumiesięcznej praktyki zawodowej na warsztatach przy naprawie elektrowozów i ukończeniu kursu rozpocząłem pracę jako młodszy maszynista. Ponieważ lokomotywownia w Oświęcimiu znacznie powiększyła stan posiadania lokomotyw, absolwenci kursu, szybko dostawali się do tzw. planu, czyli na stałe byli przypisani do określonej lokomotywy i do określonego zespołu ludzi. Efekty takiej polityki władz Lokomotywowni były widoczne gołym okiem. Lokomotywy oświęcimskie były zawsze zadbane, czyste, w nienagannym stanie technicznym co już z daleka wyróżniało od lokomotyw innych lokomotywowni, gdzie lokomotywy jeździły „na dziko” (bez stałej obsady załogi). Początkowo byłem przydzielony do planu na lok. ET 22 – 630. Gdy w Lipcu 1981 r. do Oświęcimia przybyła fabrycznie nowa lokomotywa serii ET 41 nr 127 (w żargonie kolejowym

lok. serii ET 41 nazywano „ŁAMANCEM” – są to zespolone ze sobą w jedną całość dwie lokomotywy) cały nasz zespół (przeniesiono na tą nową lokomotywę. Dla nas była to forma uznania i awansu. Niestety 8 grudnia 1981 r. na zmianie nocnej wykolejono naszą lokomotywę na kopalni Piast w Nowym Bieruniu. Gdy 9 grudnia przybyliśmy tam zmienić naszych poprzedników, całą ranną zmianę spędziliśmy na lokomotywie nadzorując ją podczas wstawiania na torowisko, by następnie odtransportować ją do Oświęcimia. Do czasu naprawienia powstałych po wykolejeniu uszkodzeń na lokomotywie, stała jej obsługa została porozdzielana po innych lokomotywach. Kolejną moją służbę – nocy 10 grudnia [1981 r.], zostałem skierowany odbyć z maszynistą Henrykiem Wągłem na lokomotywie ET 41 – 123. Dla Heńka także nie była to planowa lokomotywa. Heniek planowo jeździł na ET 41 – 033. Prowadziliśmy pociąg węglarek z Podborów Skawińskich do Kopalni Wesoła. Nie była to moja pierwsza służba z Heńkiem. Ale na tej nocy był zupełnie innym człowiekiem jakiego znam. Bardzo się przede mną otwarł. Opowiadał mi różne historie z Jego życia. Nigdy wcześniej taki nie był. Na koniec zmiany zakomunikował mi, że następną służbę już razem nie pojedziemy, gdyż wraca z urlopu młodszy maszynista, który z Nim planowo jeździł. Po nocy mieliśmy dwa dni planowe wolnego tj. 11 i 12 grudnia [1981 r.] Kolejna służba wypadła nam więc 13 grudnia na dniówce [1981 r.]

Niedzielę 13 grudnia 1981 r. otrzymałem dodatkowe wolne od służby. Nie wiedziałem z jakiego powodu. Niezmiernie rzadko się to zdarzało. Ucieszyłem się, że mam wolną niedzielę, którą spędzę z rodziną. Do kościoła na Mszę Św. chodziliśmy w godzinach południowych. Przygotowałem więc rodzinne śniadanie, a dzieciom chciałem włączyć w telewizorze „Telera-nek”. Niestety na ekranie zamiast ulubionego przez dzieci programu, tylko migotały drobne kropki (w tamtejszym czasie określano to mianem, że na ekranie sieje). Włączyłem radio – też milczało. Nie wiedzieliśmy jeszcze, że wprowadzono Stan Wojenny i w związku z tym przzerwano nadawanie programów telewizyjnych i radiowych. Pamiętam doskonale moje kąśliwe uwagi, że „w tym domu nic się nie utrzyma, bez przerwy trzeba wszystko naprawiać”. Byłem przekonany, że sprzęt jest zepsuty. Nie wiem z jakiego powodu nie wyłączyłem telewizora i po jakimś czasie na ekranie pojawił się Wojciech Jaruzelski z odezwą do Narodu. Wówczas dowiedzieliśmy się, że na terytorium Polski wprowadzono Stan Wojenny i w związku

z tym, jakim restrykcjom jest poddane społeczeństwo. Nie ukrywam, że nas to przeraziło. Zaskoczeni tą wiadomością nic nie mówiąc, patrzyliśmy na siebie, nie rozumiejąc co to oznacza.... W mej pamięci natychmiast odżyły młodzieńcze wspomnienia, gdy w sierpniowe noce 1968 roku z okien mojego pokoju, z odległości kilkudziesięciu metrów, obserwowaliśmy jak w ciemnościach, gościłem od strony Chrzanowa w kierunku Oświęcimia, sunęły kolumny czołgów, transporterów na gąsienicach i innych pojazdów. To „bratnia pomoc” zmierzała zdusić „Praską Wiosnę” w Czechosłowacji. Wówczas wydawało mi się, że te złowrogie potwory warczą i dudniąć przemierzają się we mgle. Dziś jestem pewny, że nie była to mgła. Grozę sytuacji potęgowały kłęby spalin toczących się czołgów i innych pojazdów. Natomiast w ciągu dnia, w ogromnym huku, na niskim pułapie, nad Libiążem, przeleciało od strony północy na południowy zachód, kilkadziesiąt ciemnozielonych helikopterów z wymalowanymi dużymi czerwonymi gwiazdami. Oczywiście wszyscy patrzyliśmy na to z przerażeniem. Nie zdawaliśmy sobie sprawy dokąd zmierza to wojsko i w jakim celu. Z czasem jednak dotarły do nas prawdziwe informacje.... Nie chcąc niepokoić rodziny, zadałem sobie w myśli pytanie, czy i u nas będzie podobnie jak na Węgrzech w 1956 r. lub w Czechosłowacji w 1968 r.?

Nazajutrz, w poniedziałek 14 grudnia 1981 r. udałem się do pracy na nocną zmianę. Ja ponownie na lokomotywę ET 41 – 123. Zabieraliśmy z Oświęcimia pociąg do Zabrzegu Czarnolesie. Heniek wraz ze swoim stałym młodszy maszynistą, powrócił na swoją planową lokomotywę ET 41 – 033. Zabierali z Kopalni Brzeszcze pociąg do elektrowni Połaniec. Henryk Wągłiel, gdy z ekspedycji kolejowej Kopalni Brzeszcze odebrał dokumenty przewozowe pociągu, wyszedłszy już z budynku, odszedł kilka metrów, powrócił z powrotem by się pożegnać mówiąc, że nie wiadomo co z nami będzie w tym stanie wojennym. Po tym udał się na lokomotywę i po godz. 22:00 wyruszył pociągiem na szlak. Wśród wielu restrykcji jakie po wprowadzeniu Stanu Wojennego dotknęły społeczeństwo i zakłady pracy, było zdemontowanie urządzeń radiowych nadawczo – odbiorczych (tzw. radiotelefonów) na PKP. Urządzenia te służyły m.in. do komunikowania się między sobą drużynami pociągów różnych pociągów oraz z dyżurnymi ruchu poszczególnych stacji. Gdyby nie te restrykcje, być może nie doszło by do tragicznego wypadku jaki wydarzył się 14 grudnia 1981 r. w nocy ok. godz. 23.

Mniej więcej w połowie drogi pomiędzy stacjami Libiąż i Chełmek, w lesie, na bardzo ostrym łuku torowiska, doszło do czołowego zderzenia dwóch pociągów towarowych. Oba pociągi ciągnęły dwuczłonowe lokomotywy elektryczne dużej mocy serii ET41 lokomotywowni w Oświęcimiu. Od strony Chełmka po torze nr 2 wyprawiono ciężki pociąg z węglem 3200 t brutto (40 wagonów 4-ro osiowych) relacji KWK Brzeszcze – Elektrownia Połaniec, ciągnięty przez lokomotywę ET41-033. Od stacji Libiąż po tym samym torze (tor niewłaściwy) w kierunku Chełmka jechał pociąg złożony z 40 pustych węglarek 4-ro osiowych (ok. 800 t) z przeznaczeniem pod załadunek węgla na którąś z okolicznych kopalni, ciągnięty lokomotywą ET41-119. Zniszczeniu uległy obie lokomotywy, wiele wagonów, trakcja elektryczna, torowisko oraz uległ uszkodzeniu wiadukt. Siła zderzenia była tak duża, że jedna z rozbitych lokomotyw (ET41-119) przeleciała w powietrzu kilkanaście metrów i spadła na leśnej polanie obok nasypu z boku toru NR 1. Z tej lokomotywy drużyna pociągowa przeżyła, gdyż schronili się w przedziale maszynowym lokomotywy. Niestety z drugiej lokomotywy – ET 41- 033 obaj maszyniści zginęli. Próbowali się ratować wyskakując w biegu.

W miejscu tragedii przy końcu ulicy Spokojnej obok wiaduktu jest postawiony krzyż na którym widniał napis: „Tu zginęło 2-ch maszynistów P.K.P. GUZDEK WALDEMAR lat 24, WĄGIEL HENRYK lat 32. W dowód bolesnej prawdy matka Waldemara – matka jedynego dziecka”.

Bezpośrednią przyczyną wypadku była awaria

urządzeń lub błąd ludzki. Jednak z całą stanowczością należy podkreślić, że wprowadzone restrykcje stanu wojennego też tu odegrały

bardzo istotną, negatywną rolę. Zdemontowanie radiotelefonów uniemożliwiło alarmowe poinformowanie maszynistów o zagrożeniu w jakim się znaleźli i natychmiastowe zatrzymanie obu pociągów. Ponadto radiotelefony przez całą służbę zawsze były włączone w pozycji podsłuchu więc maszyniści mieli by szansę się porozumieć tym bardziej znający się. Zawsze dochodziło do wymiany informacji pomiędzy drużynami. Drużyna jadąca po niewłaściwym torze zawsze zachowuje szczególną ostrożność. W tym przypadku pozbawiono ich tej szansy. Dlatego ponieważ można przyjąć, że w/w maszyniści byli pierwszymi ofiarami Stanu Wojennego Małopolski.

Miejsce wypadku powinno być upamiętnione. Powinno być miejscem upamiętnienia Stanu Wojennego nie tylko w wymiarze lokalnym, ale całej Małopolski. Dziś stoi tam krzyż mocno sfatygowany, z zamalowanym napisem, więc nie wiadomo co upamiętnia.

Sugeruję by w roku 40 rocznicy tego wydarzenia, w miejscu tragedii, gdzie stoi zniszczony już, zarośnięty zielskim krzyż, ufundowany przed laty przez jedną z matek, postawić jakieś upamiętnienie stanu wojennego i tego zdarzenia.

Pragnę dodać, że w stanie wojennym wielokrotnie przewoziliśmy [drużyny oświęcimskie i na pewno inne też] na lokomotywach różne osoby i paczki ze Śląska do Krakowa, Nowej Huty, i dalej na Ziemię Kielecką [szlak do Radomia, Warszawy, Gdańska] i z powrotem również. Jak już wspomniałem na wstępie osoby z konspiracji nie miały innej możliwości się przemieszczać, gdyż wszędzie były kontrole.

Zdarzały się również przypadki uderzenia pałką przez funkcjonariusza ZOMO, pracowników powracających po służbie, jeszcze przed wylegitymowaniem.

Wojciech Kwiatkowski

Skan przepustki służbowej uprawniającej do przemieszczania się po określonym terytorium Polski, również w czasie obowiązywania godziny milicyjnej (na stronie 12).

Zdjęcie zadbanego krzyża w miejscu wypadku.

Kolejni sprzedający przez Internet stracili oszczędności zgromadzone na kontach bankowych

W ostatnim okresie czasu kolejni mieszkańcy powiatu oświęcimskiego stracili swoje oszczędności z kont bankowych. Pokrzywdzeni sprzedając na różnych portalach ogłoszeniowych niepotrzebne już rzeczy, chcąc szybko otrzymać pieniądze za sprzedaż kliknęli w linki prowadzące do fałszywych stron banków. Logując się na nich udostępnili oszustom (podającym się za kupców) swoje dane do bankowości elektronicznej. Następnie przestępcy w ciągu kilku minut mając loginy i hasła „wyczyścili” z oszczędności konta pokrzywdzonych.

41 – letnia mieszkanka gminy Osiek za pośrednictwem popularnego portalu ogłoszeniowego chciała sprzedać kurtkę zimową. Za pośrednictwem komunikatora internetowego niezwykle szybko skontaktowała się z nią osoba zainteresowana zakupem. Osoba ta w sms-ie podała sprzedającej instrukcję informującą, że w celu potwierdzenia odbioru pieniędzy za odzież ma jedynie kliknąć w przesłany link. Kobieta chcąc szybko otrzymać pieniądze zgodziła się na takie warunki transakcji. Skorzystała z przesłanego linku, który prowadził do wyboru banku, a następnie do logowania się na indywidualnym koncie (była to jednak fałszywa strona jej banku). Na tej stronie kobieta zalogowała się wpisując swoje dane do bankowości elektronicznej (hasła, loginy). Kilka chwil później kobieta nie miała już na koncie 12 tysięcy złotych.

W ten sam sposób zostało okradzione konto 34 – letniej mieszkanki Kęt. Kobieta chciała jedynie sprzedać ubranka dziecięce z których wyrosło jej dziecko. Oszust mając jej dane do logowania przełał z jej konta 1400

złotych. 36 – letnia mieszkanka Bielán chciała sprzedać spodenki. Oszust przełał z jej konta 6400 złotych. 42 – letni mieszkaniec Chełmka chciał sprzedać wyposażenie konsoli PS3. Oszust przełał z jego konta 450 złotych. 44 – letnia mieszkanka Zatora chciała sprzedać kurtkę zimową. Oszust przełał z jej konta 3700 złotych. 20 – letni mieszkaniec Oświęcimia chciał sprzedać książkę kucharską. Oszust przełał z jego konta 3 tysiące złotych. 16 – letnia mieszkanka Rajska chciała sprzedać spodnie. Oszust przełał z jej konta 880 złotych. 25 – letnia mieszkanka Oświęcimia chciała sprzedać namalowany przez siebie obraz. Oszust przełał z jej konta tysiąc złotych.

Z przeprowadzonych przez policjantów czynności w ramach identycznych spraw zgłoszonych wcześniej wynika, że za oszustwami i kradzieżami pieniędzy z kont pokrzywdzonych stoją hakerzy, którzy do oszustw wykorzystują serwery znajdujące się za naszą wschodnią granicą.

Policjanci mając na celu przeciwdziałanie kolejnym tego typu oszustwom apelują do mieszkańców o wyjątkową ostrożność podczas dokonywania sprzedaży oraz zakupów za pośrednictwem sieci internetowej oraz popularnych komunikatorów internetowych.

Pamiętaj! Jeśli ktoś podczas transakcji internetowej sprzedaży przekonuje Cię, że by otrzymać płatność masz jedynie kliknąć w podestany esemesem lub na komunikator link do bankowości elektronicznej, to możesz mieć pewność, że korespondujesz z oszustem. Zamiast kliknąć w link i podać hasło i login - **POMYŚL i przerwij transakcję.** W innym przypadku już wkrótce stracisz pieniądze zgromadzone na Twoim koncie.

asp. szt. Małgorzata Jurecka
Oficer Prasowy KPP w Oświęcimiu

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA

ENERGOTYTAN®

- Systemy odgromowe i przepięciowe
- Systemy alarmowe i monitoring
- Elektronarzędzia MILWAUKEE
- Narzędzia dla instalatorów
- Automatyka przemysłowa
- Agregaty prądotwórcze
- Obudowy i rozdzielnice
- Wiertła i tarcze tnące
- Osprzęt elektryczny
- Kable i przewody
- Baterie i latarki
- Oświetlenie

ZAPRASZAMY
Pn-Pt: 8:00-16:00

Plac Kilińskiego 2
32-660 Chełmek
tel: 789-227-106

Milwaukee

Nothing but **HEAVY DUTY.**™

ENERGOTYTAN

Plac Kilińskiego 2, 32-660 Chełmek, tel: 789-227-106

Bajkowe spotkania w bibliotece

Listopad w naszej bibliotece był na przekór pogodzie bardzo kolorowy i wesoły. W baśniowy nastrój wprawiło nas spotkanie z dziećmi z klas 1 b i 2 b wraz z wychowawczyniami ze Samorządowego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Chełmku z okazji Światowego dnia postaci z bajek.

Dzień ten związany jest z narodzinami jednego z największych twórców bajek – Waltem Disneyem, którego bajki znane są na całym świecie. Dzieci wykazały się świetną znajomością tytułów baśni, postaci, wątków. Przygotowane zagadki przez Czarownicę Bambarę nie sprawiły więc żadnych trudności. Nie zabrakło też zabaw ruchowych z akompaniamentem muzyki z bajek.

W kolejnych tygodniach pozostaliśmy w tym przytulnym dosłownie klimacie i rozpoczęliśmy serię spotkań z okazji Światowego Dnia Pluszo-

wego Misia, które przypada na dzień 25 Listopada. Każdego roku w tym dniu obchodzi się rocznicę powstania tej maskotki.

Wspólne świętowanie rozpoczęło się 23 listopada br. i potrwało do 29 listopada. Oczywiście motywem przewodnim każdego spotkania były misie, które towarzyszyły nam we wspólnych śpiewach, tańcach, pracach plastycznych, zabawach oraz w książkach dla najmłodszych.

Naszymi gośćmi były: Dzieci z Samorządowego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr w Chełmku z grup: „Misie”, „Kotki”, „Biedroneczki” „Sówki” oraz dzieci z Niepublicznego Przedszkola Językowo- Artystycznego „Akademia Przedszkolaka” w Chełmku. Serię spotkań z pluszowym misiem w bibliotece zakończyły dzieci ze Świetlicy Środowiskowej w Chełmku.

Biblioteka

„Podróże bliskie i dalekie” – Wieczór Turecki w Bibliotece

25 listopada 2021 roku mieliśmy okazję przenieść się na chwilę w odległe zakątki świata i zasmakować odrobiny orientu. Tym samym rozpoczęliśmy serię spotkań w bibliotece z cyklu „Podróże bliskie i dalekie”.

Goście specjalni Państwo Monika i Ahmet Ince, mieszkańcy naszego miasta, przybliżyli nam tradycje, kulturę oraz zwyczaje tureckie. Mogliśmy zobaczyć wystawę z tradycyjnymi przedmiotami z życia codziennego oraz skosztować specjałów kuchni tureckiej, przygotowanych przez Pana Ahmeta.

Aromatyczna turecka herbata pita w tradycyjnych szklankach zachęciła wszystkich do wspólnej dyskusji i wspomnień o Turcji. Pięknie dziękujemy naszym gościom za zaangażowanie, klimat i atmosferę tego wieczoru.

Biblioteka

Spotkanie ze św. Mikołajem w bibliotece

6 grudnia 2021 dzięki współpracy i zaangażowaniu Biblioteki Publicznej MOKSIR, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmku oraz Agencji Promocji GTW odbyło się spotkanie mikołajkowe. Na dzieci czekała sesja zdjęciowa ze św. Mikołajem i warsztat foto bombki. Uczestnicy spotkania mogli wziąć również udział w dekorowaniu bombek styropianowych. Każde dziecko otrzymało w tym dniu mikołajkową czapkę oraz słodki upominek. Popołudniowe spotkanie upłynęło w świątecznej atmosferze. Ho, ho, ho do zobaczenia za rok.

Noc Bibliotek 2021

Biblioteka Publiczna MOKSIR w Chełmku włączyła się w Ogólnopolską Akcję VII Nocy Bibliotek. To niezwykle wydarzenie, którego tegoroczna odsłona upłynęła pod hasłem „Czytanie wzmacnia” rozpoczęło się 9 października o godz. 19.00 uroczystą inauguracją transmitowaną on-line.

Wspólnie odczytaliśmy wiersz „Co to za tuba, co to za wzmacniacz”? Joanny Mueller. Kolejnym punktem programu, dzięki współpracy z ka-

wiarnią Cafe Kultura, pod fachowym okiem szefa kuchni Tomasza Deczyńskiego uczestnicy nocy samodzielnie przygotowali pizzę. Uczta nie tylko dla oka, palce lizać. Warsztaty kulinarne - pierwsza klasa.

Blisko po północy zakończyły się edukacyjne warsztaty robotyki z wykorzystaniem klocków WeDo. Zestawy wyposażone w silniki, czujniki, w sumie ponad 300 kolorowych elementów dzięki którym, uczestnicy mogli budować różne konstrukcje, ale też realizować własne pomysły. Powstał m.in. symulator lotu, wóz strażacki, pszczołka czy lew.

W przygotowanej „Foto - budce” można było dokończyć hasło: „Czytanie wzmacnia...”, padały wypowiedzi m.in.: „Czytanie wzmacnia... wyobra-

źnię, duszę, mózg, zdrowie, pamięć... . Czyli jednym zdaniem książki są potrzebne i warto je czytać.

Podczas tego magicznego wieczoru odbyło się również nocne zwiedzanie biblioteki połączone z niespodziankami. Jednym z punktów programu był seans filmowy "Operacja: Człowiek w czerni". Kryminał familijny o parze młodych detektywów, ekranizacja popularnej serii książek dla dzieci „Biuro Detektywistyczne nr 2”. Nie zabrakło także czasu na zabawę, integrację na wesoło i sportowo. „Godzina trzecia nad ranem, a nam się wcale nie chce spać...”, jednak spora dawka emocji, wrażeń i przygód skłoniła uczestników do krótkiego snu. Pobudka, śniadanie, wspólna na zakończenie zabawa i nadszedł czas powrotów do domu. Radość i zadowolenie uczestników to coś, co liczy się najbardziej. Zatem do zobaczenia za rok.

Podziękowania za wsparcie tego przedsięwzięcia składamy na ręce Burmistrza Gminy Chełmek Andrzeja Saternusa.

Dziękujemy również Państwu Monice i Dominikowi Jamróz za pomoc w organizacji tegorocznej edycji Nocy Bibliotek.

Wernisaż prac malarskich w Bibliotece Publicznej MOKSIR

2 grudnia 2021 roku w Bibliotece Publicznej MOKSIR odbył się wernisaż prac malarskich Wiesławy Waliczek jednej z członkini Robotniczego Stowarzyszenia Twórców Kultury w Chełmku, do którego należy od 2013 roku.

Technika prac to olej i pastel, a inspiracja – natura. Jak mówi przewodnicząca RSTK w Chełmku Józefa Ostrowska „...Wspólną cechą Jej prac jest szczerść i płynąca z niej pozytywna energia. Prawdziwa uczta dla oka...” Gratulujemy pięknej wystawy i życzymy dalszej weny twórczej.

Oprawę muzyczną tego wyjątkowego wieczoru przygotowała Natalia Chłopek. Wystawę można oglądać do końca grudnia w siedzibie biblioteki. Zapraszamy

